

Załącznik do Uchwały Nr IX/2/2021
Zarządu Stowarzyszenia
Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro”
Lokalna Grupa Działania
z dnia 25 czerwca 2021 roku

Raport z monitoringu i ewaluacji Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania na lata 2016-2023

Rok badany: 2020

- projekt -

czerwiec
2021

1. Wstęp	3
2. Monitoring i ewaluacja	5
3. Monitoring i ewaluacja Lokalnej Strategii Rozwoju w roku 2020.....	5
3.1. Realizacja harmonogramu naboru wniosków.....	5
3.1.1. Harmonogram naborów w roku objętym badaniem.....	5
3.1.2. Harmonogram naborów w latach 2016 - 2020	6
3.2. Kryteria wyboru operacji.....	7
3.3. Procedury oceny	8
3.4. Wskaźniki realizacji LSR.....	9
3.5. Budżet LSR.....	12
3.6. Plan komunikacji, działania aktywizacyjne	14
3.7. Efektywność wdrażania LSR oraz stosowanych działań aktywizacyjnych.	16
3.7.1. Ankieta monitorująca działania doradcze świadczone w Biurze LGD	16
3.7.2. Ankieta monitorująca działania promocyjno– informacyjne stosowane w Biurze LGD	17
4. Projekty współpracy Lokalnej Grupy Działania	18
4.1. Promocja i turystyka – projekt współpracy międzynarodowej	19
4.2. Szlak Kresowych Smaków – projekt współpracy regionalnej.....	19
5. Efektywność pracy Biura LGD i organów stowarzyszenia	19
5.1. Biuro LGD	19
5.2. Zarząd LGD	20
5.3. Rada LGD	20
5.3.1. Posiedzenia Rady LGD.....	20
5.3.2. Skład Rady LGD	21
5.4. Walne zebranie członków	21
6. Wnioski i rekomendacje.....	21

1. Wstęp

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR) na lata 2016-2023, zatwierdzona została w dniu 03.06.2016 roku uchwałą Zarządu Nr I/5/2016. Obszar realizacji LSR obejmują **7 gmin** z terenu powiatu hrubieszowskiego:

JST	Powierzchnia (km ²)	Liczba ludności
Gmina Dolhobyczów	212,61	5848
Gmina Miejska Hrubieszów	33,03	18585
Gmina Hrubieszów	259,21	10382
Gmina Mirce	234,88	7579
Gmina Trzeszczany	90,29	4548
Gmina Uchanie	120,63	4873
Gmina Werbkowice	187,15	9848
RAZEM LGD	1137,80	61663
POWIAT HRUBIESZOWSKI	1268	67157
WOJEWÓDZTWO	25122	2156,1

Tabela 1. Powierzchnia i ludność. Opracowanie własne na podstawie informacji GUS - Bank Danych Lokalnych (www.stat.gov.pl) oraz danych UG z terenu powiatu hrubieszowskiego (31.12.2013)

Lokalna Strategia Rozwoju jest dokumentem jednofunduszowym - wszystkie określone w niej przedsięwzięcia współfinansowane są ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zakres wsparcia	Razem PROW
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	8 360 000,00
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	152 000,00
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	1 730 800,00
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)	26 700,00
Razem	10 410 100,00

Tabela 2. Wysokość wsparcia finansowego PROW 2014-2020 w ramach poszczególnych poddziałań LSR (w PLN). Źródło: LSR

Lokalna Strategia Rozwoju ma charakter partycypacyjny ze względu na udział społeczności lokalnej w procesie jej tworzenia na każdym z 6 etapów: diagnoza i analiza SWOT, określanie celów i wskaźników w odniesieniu do opracowania LSR, opracowanie planu działania, opracowanie zasad wyboru operacji i ustalania kryteriów wyboru, opracowanie zasad monitorowania i ewaluacji, przygotowanie planu komunikacyjnego w odniesieniu do realizacji LSR. Do tworzenia strategii wykorzystano również szereg danych statystycznych oraz przeprowadzono szczegółową analizę obszaru realizacji LSR.

Na podstawie informacji pozyskanych w wyniku przeprowadzonych działań (szczegółowy opis: Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania na lata 2016-2023, Rozdział 2. Partycypacyjny charakter LSR) oraz szczegółowej analizie obszaru (szczegółowy opis: LSR Rozdział 3. Diagnoza – opis obszaru i ludności), określono matryce celów ogólnych wskazanych poniżej:

CEL OGÓLNY 1: Aktywizacja mieszkańców oraz promocja obszaru LGD	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
Cel szczegółowy 1.1: Podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej oraz promocja walorów turystycznych obszaru LGD	Przedsięwzięcie 1.1.1: Wiedza, aktywność i promocja
CEL OGÓLNY 2: Integracja mieszkańców i rozwój zasobów własnych	

Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
Cel szczegółowy 2.1: Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług i infrastruktury społecznej	Przedsięwzięcie 2.1.1: Infrastruktura społeczna
Cel szczegółowy 2.2: Ochrona i utrwalanie lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego	Przedsięwzięcie 2.2.1: Zasoby lokalne
CEL OGÓLNY 3: Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
Cel szczegółowy 3.1: Wzmacnianie lokalnych podmiotów gospodarczych	Przedsięwzięcie 3.1.1: Wspieranie przedsiębiorstw
Cel szczegółowy 3.2: Tworzenie nowych przedsiębiorstw na obszarze LGD	Przedsięwzięcie 3.2.1: Nowopowstałe podmioty gospodarcze

Tabela 3. Struktura celów LSR. Źródło: LSR.

LSR wdrażana będzie w latach 2016 – 2023. Zadanie to realizowane będzie w trzech etapach:

- I etap – obejmujący lata 2016 – 2018,
- II etap – obejmujący lata 2019 – 2021,
- III etap – obejmujący lata 2022 – 2023.

Podział na poszczególne etapy wynika z wymogów nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020, dla której wyznaczono termin osiągnięcia celów pośrednich na 2018 i 2021, a celów końcowych na 2023 rok. Na potrzeby realizacji poszczególnych etapów opracowano Plan działania (szczegółowy opis: LSR Rozdział 7 – Plan działania). Wszystkie nabory wniosków w ramach wdrażania LSR w zakresie art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 realizowane będą w trybie konkursowym. Poziom dofinansowania, limity środków ze wskazaniem beneficjentów poszczególnych przedsięwzięć wskazano w tabeli poniżej.

Przedsięwzięcie		Zakres tematyczny				
Nr	Nazwa	Typy projektów	Beneficjenci	Poziom dofinansowania (%)	Wartość wsparcia minimalna i maksymalna (zł)	Środki przeznaczone na realizację (zł)
2.1.1	Infrastruktura społeczna	Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej, kulturalnej	Osoby prawne	nie wyżej niż 63,63 dla JSFP do 100 % dla innych	od 31 820 do bez limitu dla JSFP od 5 000 do 50 000 dla innych	3 720 000
2.2.1	Zasoby lokalne	Zachowanie dziedzictwa lokalnego	Osoby prawne	nie wyżej niż 63,63 dla JSFP do 100 % dla innych	od 31 820 do bez limitu dla JSFP od 5 000 do 50 000 dla innych	80 000
3.1.1	Wspieranie przedsiębiorstw	Podnoszenie konkurencyjności i produktywności lokalnych podmiotów gospodarczych	Osoby fizyczne, osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą	do 70%	od 25 001 do 300 000	3 860 000
3.2.1	Nowopowstałe podmioty gospodarcze	Podejmowanie działalności gospodarczej	Osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej	do 100%	50 000	700 000
RAZEM						8 360 000

Tabela 4. Poziom dofinansowania i przeznaczone środki na realizację poszczególnych przedsięwzięć. Źródło: LSR.

Realizacja przedsięwzięcia 1.1.1: Wiedza, aktywność i promocja w zakresie; Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013), Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013), Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013) realizowana będzie przez działania zaplanowane w ramach funkcjonowania biura LGD, realizacji projektów współpracy oraz działań założonych w planie komunikacji (szczegółowy opis: LSR. Załącznik 5. Plan komunikacji) przez Biuro LGD.

2. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania ma na celu uzyskanie informacji na temat skuteczności i wydajności wdrażanej strategii, organów stowarzyszenia i Biura LGD. Służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dążenia do zaplanowanych założeń, a także poziomowi ich osiągnięcia.

Zakres monitoringu i ewaluacji LSR obejmuje:

- Harmonogram ogłaszania konkursów
- Budżet LSR oraz wskaźniki realizacji określonych celów LSR
  - *Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegła zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?*
- Efektywność stosowanych procedur i kryteriów wyboru
  - *W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru spełniają swoją rolę?*
  - *Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?*
- Efektywność pracy biura oraz pracowników
- Efektywność pracy organów stowarzyszenia
- Plan komunikacji, działania aktywizacyjne
  - *Jaka jest skuteczność działań biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno – promocyjnych, doradczych).*

Analiza wskazanych działań odbywać się będzie na podstawie zgromadzonych danych oraz analizie ankiet monitorujących poszczególne działania.

3. Monitoring i ewaluacja Lokalnej Strategii Rozwoju w roku 2020

Zganie z procedurą dokonywania ewaluacji i monitoringu LSR na lata 2016-2023 raport z monitoringu i ewaluacji sporządzany będzie w roku następnym po roku objętym badaniem. Okres badany obejmuje czas:

01.01.2020 do 31.12.2020

3.1. Realizacja harmonogramu naboru wniosków

3.1.1. Harmonogram naborów w roku objętym badaniem

Nabory wniosków ogłoszone zostały zgodnie z harmonogramem ogłaszania konkursów. Ogłoszony został nabór w następującym terminie. Zgodnie z harmonogramem **w roku 2020 zostały ogłoszone 3 nabory wniosków w terminie: 20.07.2020 – 07.08.2020 na zakresy:**

1/2020–Rozwijanie działalności gospodarczej - Limit dostępnych środków w ramach naboru wynosił - **997 761,58 zł**

2/2020 - Podejmowanie działalności gospodarczej - Limit dostępnych środków w ramach naboru wynosił – **100 000,00 zł**

3/2020 - Infrastruktura społeczna - Limit dostępnych środków w ramach naboru wynosił - **431 847,31 zł**

W ogłoszeniu o naborze wniosków znalazły się wszystkie wymagane informacje tj.: miejsce tryb składania wniosków, forma i wysokość wsparcia, zakres tematyczny, lokalne kryteria wyboru, informacja o miejscu udostępnionych dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku, cele i wskaźniki do osiągnięcia.

3.1.2. Harmonogram naborów w latach 2016 - 2020

Lp.:	Numer naboru	Liczba złożonych wniosków	Zakres tematyczny	Planowany termin	Limit dostępnych środków w ramach naboru	Liczba wniosków wybranych	Przyznana kwota wsparcia wniosków wybranych
1.	1/2017	16	Rozwijanie działalności gospodarczej	19.12.2016-16.01.2017	1 600 000,00	7	1 506 965,00
2.	2/2017	8	Podejmowanie działalności gospodarczej	19.12.2016-16.01.2017	600 000,00	8	400 000,00
3.	3/2107	6	Infrastruktura społeczna	19.12.2016-16.01.2017	1 812 737,51	6	894 385,07
4.	*4/2017	6	Rozwijanie działalności gospodarczej	13.12.2017-29.12.2017	1 200 000,00	4	1 068 658,00
5.	*5/2017	8	Podejmowanie działalności gospodarczej	13.12.2017-29.12.2017	600 000,00	8	400 000,00
6.	*6/2017	14	Infrastruktura społeczna	13.12.2017-29.12.2017	2 550 000,00	14	1 566 832,00
7.	1/2018	4	Podejmowanie działalności gospodarczej	23.03.2018 - 06.04.2018	400 000,00	4	200 000,00
8.	II/2018/G	1	Infrastruktura społeczna	21.06.2018-04.07.2018	129 790,75	1	129 762,54
9.	2/2018	7	Podejmowanie działalności gospodarczej	26.07.2018-08.08.2018	400 000,00	6	350 000,00
10.	3/2018	1	Zasoby lokalne	12.10.2018-25.10.2018	80 000,00	1	79 676,25
11.	1/2019	1	Infrastruktura społeczna	12.03.2019-25.03.2019	212 826,00	1	71 842,00
12.	2/2019	10	Podejmowanie działalności gospodarczej	28.06.2019 - 26.07.2019.	650 000,00	10	500 000,00
13.	3/2019	7	Rozwijanie działalności gospodarczej	08.11.2019 - 22.11.2019	787 006,90	2	555 000,00
14.	1/2020	5	Rozwijanie działalności gospodarczej	20.07.2020-07.08.2020	997 761,58	4	988 669,00
15.	2/2020	2	Podejmowanie działalności gospodarczej	20.07.2020-07.08.2020	100 000,00	2	100 000,00
16.	3/2020	4	Infrastruktura społeczna	20.07.2020-07.08.2020	431 847,31	4	427 671,17

Tabela 5. Harmonogram naborów w latach 2016 – 2020. Źródło: opracowanie własne

*W związku z wejściem w życie „Ustawy o zmianie ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 oraz niektórych innych ustaw” oraz zmian w

„Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020” nabory wniosków nr 4/2017 dla projektów z zakresu Rozwijania działalności gospodarczej, nr 5/2017 dla projektów z zakresu Podejmowania działalności gospodarczej, nr 6/2017 dla projektów z zakresu Infrastruktury społecznej, które zostały ogłoszone w dniach od 18.09.2017 do 10.10.2017 zostały odwołane.

Nabory wniosków w ramach w/w. zakresów zostały ogłoszone ponownie w terminie od 13.12.2017 do 29.12.2017 roku.

W latach 2016-2020 przeprowadzono w sumie 16 naborów na:

- Rozwijanie działalności gospodarczej – 4 nabory
- Podejmowanie działalności gospodarczej – 6 naborów
- Infrastruktura społeczna – 5 naborów (w tym 1 w ramach naboru wniosków o powierzenie grantu)
- Zasoby lokalne – 1 nabór

Poniżej przedstawiono tabelę złożonych wniosków w poszczególnych naborach (stan na koniec roku 2020)

	*Infrastruktura społeczna	Zasoby lokalne	Podejmowanie działalności gospodarczej	Rozwijanie działalności gospodarczej	Razem
Liczba wniosków złożonych	26	1	38	34	99
Liczba wniosków wybranych przez Radę mieszczących się w limicie środków wskazanych w ogłoszeniu	26	1	39	17	82
Liczba wnioskodawców, którzy zrezygnowali z ubiegania się o dofinansowanie	6	0	2	3	11
Liczba odmów przyznania pomocy/pozostawienie bez rozpatrzenia po upływie 6 miesięcy	0	0	21	12	33
Liczba projektów znajdujących się w ocenie przez UM	0	0	2	3	5
Liczba podpisanych umów/w trakcie realizacji	4	0	0	3	7
Liczba wniosków zakończonych *	16	1	12	6	35

Tabela 6. Złożone wnioski w poszczególnych naborach w latach 2016-2020. Źródło: opracowanie własne

*w tym 1 w ramach naboru wniosków o powierzenie grantu

3.2. Kryteria wyboru operacji

Kryteria wyboru operacji w ramach LSR opracowane zostały w oparciu o diagnozę obszaru, analiza SWOT oraz wyniki konsultacji społecznych. Kryteria zostały podzielone ze względu na typy do realizacji działań. Do każdego typu kryteriów podporządkowana została minimalna liczba punktów koniecznych do otrzymania w ramach oceny przez Radę LGD. Kryteria posiadają odpowiednią metodologię wyliczania a także opis wyjaśniający sposób oceny. W każdym typie działań są kryteria dotyczące preferencji, co pozwala podczas oceny wniosków na wyłonienie tych korzystniejszych dla realizacji LSR. W kryteriach dotyczących przedsiębiorczości premiowane są te wnioski, które: zakładają utworzenie większej liczby miejsc pracy niż wymagane minimum, miejsce pracy utworzone zostanie dla osoby z grupy dewaloryzowanej wskazanej w LSR, innowacyjność operacji oraz korzystanie z doradztwa świadczonego w biurze LGD. Dla kryteriów związanych z rozwojem infrastruktury społecznej i zasobów lokalnych premiuje się projekty, które: obszar realizacji zlokalizowany jest w miejscowościach mniejszych niż 5 tys. Mieszkańców, liczba osób korzystających z tych obiektów wynosi co najmniej 50 osób/ rok, operacja zakłada rozwój/ wyposażenie więcej niż jednego podmiotu.

W 2020 roku dokonano weryfikacji, a następnie zaktualizowano zapis dotyczący lokalnych kryteriów wyboru operacji dla przedsięwzięcia: Nowopowstałe podmioty gospodarcze, odnośnie wysokości wkładu własnego, który obecnie brzmi następująco: „*Celem kryterium jest promowanie projektów angażujących środki inne niż środki Programu. W ramach kryterium oceniana będzie wielkość zaangażowanych środków własnych wnioskodawcy w ramach wymaganego wkładu własnego w realizację projektu. Korzystniej punktowane będą projekty, w których wnioskodawcy deklarują wkład własny na poziomie wyższym niż 5 %*”.

Doprecyzowano zapisy dotyczące lokalnych kryteriów wyboru operacji dla przedsięwzięć: Wsparcie przedsiębiorstw i Nowopowstałe podmioty gospodarcze, odnośnie kryterium innowacyjności operacji: „*Preferuje się operacje innowacyjne. Innowacyjność to zdolność do tworzenia i wdrażania innowacji, a także faktyczna umiejętność wprowadzania nowych i zmodernizowanych produktów, nowych lub zmienionych procesów technologicznych lub organizacyjnych. Nie ma przy tym znaczenia, że produkty czy technologie (jako metody wytwarzania lub organizacji) znane są gdzie indziej. Dla społeczności, która ich wcześniej nie знаła, są one bez wątpienia innowacjami. W związku z tym na potrzeby niniejszego opracowania przyjęto, iż innowacją jest nie tylko to, co jest absolutną nowością w skali krajowej czy międzynarodowej, ale to, co jest nowością dla danej społeczności. Innowacyjność technologiczna stanowi uszczegółowioną definicję innowacyjności dla przedsięwzięcia Wspieranie przedsiębiorstw i odnosi się do: wykorzystywania nowoczesnych technologii do wytwarzania nowych produktów i promowania obszaru; upowszechnienia nowoczesnych systemów i technologii, w tym dotyczących odnawialnych źródeł energii; przywracania tradycyjnych metod wytwarzania dóbr konsumpcyjnych z zastosowaniem nowoczesnych technologii w celu wytwarzania konkurencyjnych produktów lokalnych, Innowacyjność powinna mieć odniesienie do całości operacji i powinna być spójna z zestawieniem rzeczowo – finansowym całego wniosku. Wnioskodawca winien wykazać innowacyjność w odniesieniu do całego obszaru LGD*”.

3.3. Procedury oceny

W celu realizacji LSR opracowano procedury: oceny i wyboru operacji realizowanych przez beneficjentów innych niż LGD oraz procedurę oceny grantobiorców.

Procedury oceny i wyboru operacji opracowywane są przez pracowników biura na podstawie obowiązujących dokumentów programowych. Zawierają one wytyczne dotyczące:

- organizacja naboru wniosków,
- zachowanie bezstronności i unikanie konfliktu interesów,
- sposób oceny i wybór operacji do udzielenia wsparcia,
- postępowanie w sytuacji wniesienia protestu,
- procedura wydawania opinii w sprawie zmiany umowy.

W 2020 roku dokonano aktualizacji i wprowadzono zmiany w *Procedurze oceny i wyboru operacji w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW 2014-2020 realizowanego przez podmioty inne niż LGD*”.

Dokonano aktualizacji i dodano zapis (Rozdział IV. Podrozdział E. pkt. 6), który brzmi obecnie następująco:

„*W przypadku gdy wnioskowana kwota pomocy powoduje, że operacja nie mieści się w limicie środków wskazanych w ogłoszeniu, Rada może obniżyć kwotę wsparcia do poziomu powodującego, że dana operacja zmieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu, pod warunkiem, że obniżenie to nie spowoduje sytuacji, w której beneficjent przy zadeklarowanych we wniosku własnych nakładach finansowych byłby w stanie zrealizować operację bez udziału środków publicznych (tzw. Efekt deadweight). Wyniki analizy odnotowuje się w protokole*”.

Opracowane i przyjęte przez Zarząd procedury oceny i wyboru zawierają wzory kart z odpowiednim dla danego kryterium zakresem oraz instrukcję ich wypełniania. Dodatkowo Regulamin Pracy Rady zawiera rozwiązania formalno-prawne przyjęte w procesie oceny i wyboru operacji. W celu uniknięcia konfliktu interesów przed przystąpieniem do procedury oceny członkowie Rady wypełniają deklarację bezstronności i poufności.

3.4. Wskaźniki realizacji LSR

Poniżej przedstawiono tabele dotyczące zrealizowanych wskaźników dla celów ogólnych LSR w roku 2020.

Za wartość osiągniętą w ramach dane okresu przyjmuje się wartość wniosków dla których podpisana została umowa i/lub wypłacona została płatność ostateczna.

W roku 2020 podpisany została aneks do umowy ramowej nr 00010-6933-UM0310023/15 znoszący zobowiązania dla II kamienia milowego jeżeli do 31 grudnia 2021 roku LGD:

- 1) nie osiągnie, co najmniej 75% poziomu każdego ze wskaźników produktu, który został przewidziany do realizacji w LSR w latach 2016-2021, lub
- 2) nie wykorzysta, co najmniej 70% środków finansowych przeznaczonych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w latach 2016-2021, a w przypadku, gdy LSR przewiduje finansowanie w ramach PROW:
  - a) dodatkowo nie wykorzysta, co najmniej 50% środków finansowych przeznaczonych na utworzenie/utrzymanie miejsc pracy w ramach LSR,
- obniżeniu o 30% ulega kwota niewykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w ramach danego programu.

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Wartość osiągnięta w 2020	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy LSR	Realizacja (%)*	Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu	Jednostka miary	Wartość osiągnięta w 2020	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy LSR	Realizacja (%)*
Cel ogólny nr 1: Aktywizacja mieszkańców oraz promocja obszaru LGD	Cel szczegółowy nr 1.1: Podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej oraz promocja walorów turystycznych obszaru LGD	W.1.1 Liczba osób, które zawarły umowy o przyznaniu pomocy po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD	osoby	1	29	48	60,41	Przedsięwzięcie nr 1.1.1 Wiedza, aktywność i promocja	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	sztuki	30	234	48	100
		W.1.2 Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach promocyjnych, na których promowano PROW 2014-2020 Leader, działalność LGD i obszar LSR	osoby	0	160	240	67		Liczba wydarzeń promocyjnych, na których promowano PROW 2014-2020 Leader, działalność LGD i obszar LSR	sztuki	0	5	6	83,33
		W.1.3 Liczba odbiorców działań informacyjno-promocyjnych strona www.	osoby	26012	141 459	14300	100		Liczba działań informacyjno-promocyjnych	sztuki	0	8	9	88,89
		W.1.4. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych	osoby	14	183	260	70,40		Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	osobodzień	0	70	98	71,42
		W.1.5 Liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD	osoby	14	36	20	100		Liczba osobodni szkoleń dla pracowników	osobodzień	4	20	28	71,42
		W.1.6 Liczba projektów skierowanych do turystów i przedsiębiorców	sztuki	1	1	2	50		Liczba szkoleń/spotkań informacyjno-konsultacyjnych	sztuki	1	6	8	75
									Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	sztuki	1	1	1	100

Tabela 7. Osiągnięte wskaźniki w roku 2020 dla Celu ogólnego 1. Źródło: opracowanie własne.

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Wartość osiągnięta 2020	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy LSR	Realizacja (%)*	Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu	Jednostka miary	Wartość osiągnięta 2020	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy LSR	Realizacja (%)*
Cel ogólny nr 2: integracja mieszkańców i rozwój zasobów własnych	Cel szczegółowy nr 2.1: Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług i infrastruktury społecznej	W.2.1 Liczba osób korzystających z infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej	osoby	1322	3966	9022	43,95	Przedsięwzięcie nr 2.1.1 Infrastruktura społeczna	Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej	sztuki	5	23	25	92
									Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów infrastruktury kulturalnej	sztuki	2	9	11	81,81
	Cel szczegółowy nr 2.2: Ochrona i utrwalenie lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego	W.2.2 Liczba występów/prezentacji wyposażonych grup/zespołów	grupy/zespoły	0	0	138	0	Przedsięwzięcie nr 2.2.1 Zasoby lokalne	Liczba wyposażonych grup/ zespołów	Grupy/zespoły	11	11	11	100

Tabela 8. Osiągnięte wskaźniki w roku 2020 dla Celu ogólnego 2. Źródło: opracowanie własne.

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Wartość osiągnięta w 2020	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy LSR	Realizacja (%)*	Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu	Jednostka miary	Wartość osiągnięta w 2020	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy LSR	Realizacja (%)*
Cel ogólny nr 3: Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD	Cel szczegółowy nr 3.1: Wzmacnianie lokalnych podmiotów gospodarczych	W.3.1 Liczba utworzonych miejsc pracy	sztuki	0	14	25	56	Przedsięwzięcie nr 3.1.1 Wspieranie przedsiębiorstw	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	sztuki	0	6	14	42,85
	Cel szczegółowy nr 3.2: Tworzenie nowych przedsiębiorstw na obszarze LGD	W.3.2 Liczba utworzonych miejsc pracy	sztuki	5	14	14	100	Przedsięwzięcie nr 3.2.1 Nowopowstałe podmioty gospodarcze	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	sztuki	5	12	14	85,71

Tabela 9. Osiągnięte wskaźniki w roku 2020 dla Celu ogólnego 3. Źródło: opracowanie własne.

3.5. Budżet LSR

Lokalna Strategia Rozwoju jest dokumentem jednofunduszowym - wszystkie określone w niej przedsięwzięcia współfinansowane są ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Maksymalne kwoty środków działania LEADER przewidziane na poddziałanie 19.2 PROW w odniesieniu do LSR wynoszą 8 360 000 zł. Zgodnie z obowiązującymi zasadami podziału środków finansowych, 50% budżetu na Poddziałania 19.2. „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” przeznaczone jest na przedsięwzięcia związane z tworzeniem lub utrzymaniem miejsc pracy (4,56 mln zł). Maksymalna kwota środków na poddziałanie 19.3 PROW, stanowi równowartość 3,5% tej kwoty, czyli 292 600,00 zł. LGD zaplanowała realizację trzech projektów współpracy, w tym przynajmniej jednego dotyczącego współpracy międzynarodowej. Budżet na funkcjonowanie i aktywizację w obecnym okresie programowania to kwota 1 757 500,00 zł.

W 2020 roku w związku z zatwierdzeniem przez Komisję Europejską w dniu 16.12.2019r. zmiany Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w wyniku której zwiększony został budżet działania LEADER umożliwiającą zrealizowanie podwyższenie budżetu lokalnych strategii rozwoju, za osiągnięcie wymaganego poziomu zawartych umów w stosunku do budżetu określonego w umowie ramowej, LGD zakwalifikowana została do ubiegania się o dodatkowe środki na realizację operacji w ramach LSR. Pozyskane Dodatkowe 10% budżetu LSR (tj. 760 tys.) przeznaczone zostało na przedsięwzięcia związane z tworzeniem lub utrzymaniem miejsc pracy (poddziałanie 19.2.)

Poniższa tabela przedstawia podział środków finansowych z podziałem na cele szczegółowe i przedsięwzięcia oraz kwotą wykorzystanych środków w roku 2020.

Cele ogólne	Budżet celów ogólnych (zł)	Realizacja budżetu celów ogólnych		Cele szczegółowe	Budżet celów szczegółowych (zł)	Realizacja budżetu celów szczegółowych		Przedsięwzięcia	Budżet przedsięwzięć (zł)	Realizacja budżetu przedsięwzięć	
		zł	%			zł	%			zł	%
Cel ogólny nr 1: Aktywizacja mieszkańców oraz promocja obszaru LGD	1 909 500,00	1 029 530,00	53,91	Cel szczegółowy nr 1.1: Podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej oraz promocja walorów turystycznych obszaru LGD	1 909 500,00	1 029 530,00	53,91	Przedsięwzięcie nr 1.1.1 Wiedza, aktywność i promocja	1 909 500,00	1 029 530,00	53,91
Cel ogólny nr 2: integracja mieszkańców i rozwój zasobów własnych	3 800 000,00	3 343 570,24	87,98	Cel szczegółowy nr 2.1: Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług i infrastruktury społecznej	3 720 000,00	3263893,99	87,74	Przedsięwzięcie nr 2.1.1 Infrastruktura społeczna	3 720 000,00	3263893,99	87,74
				Cel szczegółowy nr 2.2: Ochrona i utrwalenie lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego	80 000,00	79 676,25	100	Przedsięwzięcie nr 2.2.1 Zasoby lokalne	80 000,00	79 676,25	100
Cel ogólny nr 3: Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD	4 560 000	2 012 989,1	44,14	Cel szczegółowy nr 3.1: Wzmacnianie lokalnych podmiotów gospodarczych	3 860 000,00	1 412 989,1	36,60	Przedsięwzięcie nr 3.1.1 Wspieranie przedsiębiorstw	3 860 000,00	1 412 989,1	36,60
				Cel szczegółowy nr 3.2: Tworzenie nowych przedsiębiorstw na obszarze LGD	700 000,00	600 000,00	86	Przedsięwzięcie nr 3.2.1 Nowopowstałe podmioty gospodarcze	700 000,00	600 000,00	86
Razem cel ogólny 3 – środki finansowe przeznaczone na utworzenie/ utrzymanie miejsc pracy w ramach LSR									4 560 000	2 012 989,1	44,14

Tabela 10. Budżet LSR- wykorzystane środki. Źródło: opracowanie własne.

3.6. Plan komunikacji, działania aktywizacyjne

Plan komunikacji został opracowany na potrzeby realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. Jest planem, który ma za zadanie zaangażowanie społeczności lokalnej w procesy wdrażania LSR.

W planie komunikacji zaplanowano szereg działań mających na celu osiągnięcie celu głównego: budowanie pozytywnego wizerunku LGD oraz promowanie i informowanie o działaniach i założeniach LSR.

Działania zostały wybrane na podstawie doświadczeń związanych z poprzednim okresem wdrażania LSR ze względu na to, że okazały się najbardziej atrakcyjne i przynosiły największe rezultaty. Realizacja założonych w planie komunikacji działań przyczyniła się do osiągnięcia zakładanych w nim efektów:

- Zwiększenie aktywności społecznej i jej zaangażowania w procesy wdrażania LSR
- Uzyskanie wiedzy na temat możliwości pozyskania środków z PROW 2014-2020 LEADER przez społeczność lokalną
- Wzrost poziomu wiedzy przedstawicieli grup defaworyzowanych na temat aplikowania o środki pomocowe
- Uzyskanie pomocy w zakresie aplikowania o środki pomocowe PROW przez potencjalnych wnioskodawców
- Uzyskanie stałego dostępu do stosowanych procedur naboru wniosków
- Utrzymanie stałego kontaktu ze społecznością lokalną i uzyskanie informacji o jej oczekiwaniach oraz opinii o działaniach LGD

Do realizacji działań komunikacyjnych zastosowano odpowiednie środki przekazu tj. ulotka, biuletyn, strona WWW., spotkania, spotkania on-line, szkolenia, ogłoszenia na tablicach Urzędów Gmin i Urzędu Pracy, doradztwo w biurze LGD, konferencja, ankiety monitorujące.

Szczegółowy opis planu komunikacji z podziałem na lata stanowi *Załącznik 5* do LSR.

Poniżej przedstawiono stopień realizacji planu komunikacji w roku 2020 zgodnie z harmonogramem złożonym do UM.

TERMIN REALIZACJI (KWARTAL)	CEL KOMUNIKACJI	NAZWA DZIAŁANIA KOMUNIKACYJNEGO	TERMIN REALIZACJI	ŚRODKI PRZEKAZU	WSKAŹNIK PRODUKTU	WARTOŚĆ OSIĄGNIĘTA W 2020	WARTOŚĆ OSIĄGNIĘTA OGÓLEM	STAN DOCELOWY LSR	WSKAŹNIKI REZULTATU	WARTOŚĆ OSIĄGNIĘTA W 2020	WARTOŚĆ OSIĄGNIĘTA OGÓLEM	STAN DOCELOWY LSR
III	Poinformowanie grup defaworyzowanych o możliwościach aplikowania o środki pomocowe	Działania informacyjne dla grup defaworyzowanych	Lipiec-wrzesień 2020	Ogłoszenie zamieszczane na tablicach ogłoszeń Urzędów Gmin i Urzędu Pracy	Liczba zamieszczonych ogłoszeń na tablicach Urzędów Gmin i Urzędu Pracy	7	24	24	Liczba osób z grupy defaworyzowanych korzystających z doradztwa w biurze LGD	0	20	20
			Lipiec-wrzesień 2020	Strona www Urzędu Pracy	Liczba zamieszczonych ogłoszeń na stronie www Urzędu Pracy i tablicy Urzędu Pracy	2	8	8				
III	Wspieranie w aplikowaniu o środki pomocowe	Działania doradcze przy wypełnianiu wniosku w Biurze LGD	Lipiec-wrzesień 2020	Bezpośrednie spotkania	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	30	234	48	Liczba osób/ podmiotów korzystających z doradztwa w biurze LGD	30	234	48
IV	Dążenie do ciągłej wymiany informacji pomiędzy LGD a społecznością lokalną	Badanie satysfakcji	Grudzień 2020	Ankieta monitorująca	Liczba uzyskanych ankiet monitorujących realizację działań komunikacyjnych	57	420	690	Liczba osób zadowolonych z prowadzonych działań komunikacyjnych	57	420	690
III	Pobudzenie aktywności i włączenie społeczności w procesy wdrażania LSR	Organizacja spotkań on-line przez LGD	Wrzesień 2020	Spotkanie informacyjno-konsultacyjnych on -line	Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych on -line	1	8	8	Liczba uczestników spotkań zorganizowanych przez LGD	14	284	260

Tabela 11. Realizacja planu komunikacji w roku 2020. Źródło: opracowanie własne

Realizacja założonych w planie komunikacji celów bezpośrednio przyczyniła się do osiągnięcia wskaźników dla celu ogólnego 1. Aktywizacja mieszkańców oraz promocja obszaru LGD, którego stanowi integralną część.

Na realizacji planu komunikacji przewidziany został budżet podzielony na poszczególne grupy kosztów.

DZIAŁANIE NA LATA 2016-2022 (ZŁ)	KOSZTY PONIESIONE W ROKU 2020	KOSZTY PONIESIONE OGÓŁEM	BUDŻET CAŁKOWITY
liczba szkoleń/spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami: spotkania informacyjne, konferencje, szkolenia	0,00	4557,12	7 800,00
liczba działań informacyjno- promocyjnych: biuletyn, strona internetowa, ulotka	220,17	5768,04	11 900,00
liczba wydarzeń promocyjnych, na których promowano działalność LGD i obszar LSR	0,00	32,00	7 000,00
SUMA	220,17	10 357,16	26 700,00

Tabela 12. Budżet planu komunikacji. Źródło: opracowanie własne

3.7. Efektywność wdrażania LSR oraz stosowanych działań aktywizacyjnych.

Aby sprawdzić jakość założonych w Lokalnej Strategii Rozwoju działań w roku badanym przeprowadzono badania ewaluacyjne poszczególnych przedsięwzięć LSR. Na potrzeby ich wykonania zastosowano partycypacyjne metody pozyskiwania informacji tj. ankiety. Ze względu na liczbę działań komunikacyjnych zastosowano 2 różne ankiety monitorujące poszczególne działania:

- doradcze: 24 ankiety,
- informacyjno – promocyjne: 23 ankiet,

Łącznie wpłynęło do biura LGD **57** ankiet monitorujących poszczególne działania komunikacyjne.

Ankiety monitorujące dostępne były w Biurze LGD oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia.

Ankiety zawierały kilka pytań dotyczących poszczególnych działań gdzie odpowiedzi należało udzielić w skali od 1 do 5 gdzie 1 oznaczało źle/ słabo a 5 bardzo dobrze, z zastrzeżeniem udzielenia pisemnego uzasadnienia odpowiedzi poniżej 4. Takie działanie miało na celu uzyskanie informacji, z czego ankietowany był niezadowolony.

3.7.1. Ankieta monitorująca działania doradcze świadczone w Biurze LGD

Ankieta ta składała się z 6 pytań dotyczących przygotowania merytorycznego pracowników, sposobu przekazywania przez nich treści, poziomu obsługi, przydatności zdobytych informacji względem podnoszenia własnych kompetencji, wpływu uzyskanych informacji na decyzję o złożeniu wniosku oraz dostosowania informacji do potrzeb i oczekiwań. W ankiecie znalazły się również pytania dotyczące zakresu doradztwa jak i źródła pozyskiwania informacji, jako najefektywniejszy sposób komunikacji. W ankiecie znalazła się również metryka z danymi: płeć, wiek, miejsce zamieszkania, wykształcenie.

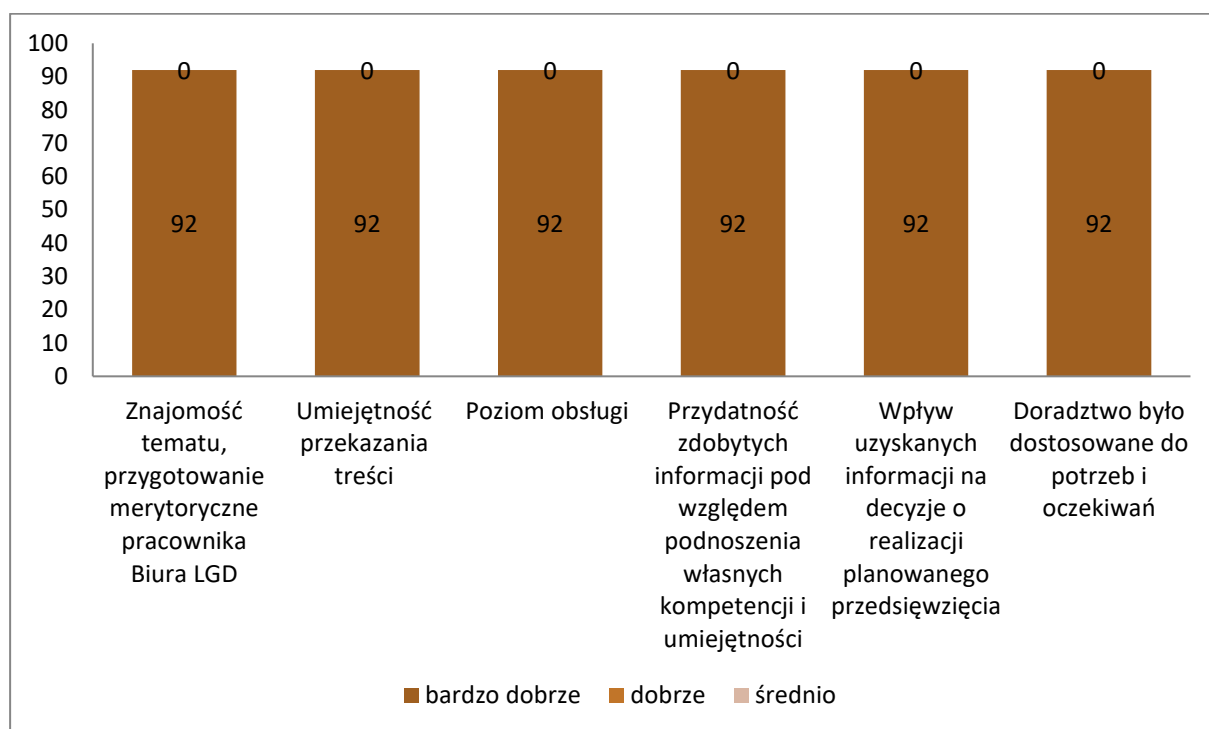
W roku 2020 do biura LGD wpłynęło **24** ankiety monitorujące działania doradcze według stanu wypełnionych indywidualnie ankiet, osoby korzystające ze świadczonego doradztwa są zadowolone w stopniu bardzo dobrym.

Według osób ankietowanych w badanym okresie najlepszym źródłem pozyskiwania informacji jest spotkanie z pracownikiem biura. Najrzadziej wskazywanym źródłem są tablice informacyjne.

Z doradztwa w roku 2020 ogółem skorzystało 24 ankietowane osoby, z czego: 11 osób w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, 9 osób z zakresu rozwijania działalności gospodarczej, 4 osoby z zakresu infrastruktury społecznej. W różnym stopniu z doradztwa korzystali kobiety i mężczyźni. W stosunku do obszaru częściej z doradztwa korzystali mieszkańcy wsi (54%) niż miasta (46%). Osoby w wieku powyżej 30 lat częściej korzystały z doradztwa (92%) niż osoby od 18 do 30 roku życia (8%). Z doradztwa korzystały osoby z wykształceniem wyższym 46%, średnim 50% i podstawowym 4%.

Z przeprowadzonej analizy ankiet wypełnianych przez osoby korzystające z doradztwa świadczonego w biurze LGD w ogólnej ocenie wynika, że, doradztwo świadczone jest w stopniu dobrym i bardzo dobrym.

Wykres 1. Ocena doradztwa świadczonego przez pracowników Biura LGD. Źródło: opracowanie własne

3.7.2. Ankieta monitorująca działania promocyjno– informacyjne stosowane w Biurze LGD

Ankieta monitorująca działania informacyjno- promocyjne podzielona została na dwie części. Jedna z nich dotyczyła treści przekazywanych przez LGD, a druga działań stosowanych przez LGD. Łącznie do biura LGD wpłynęło 23ankiety.

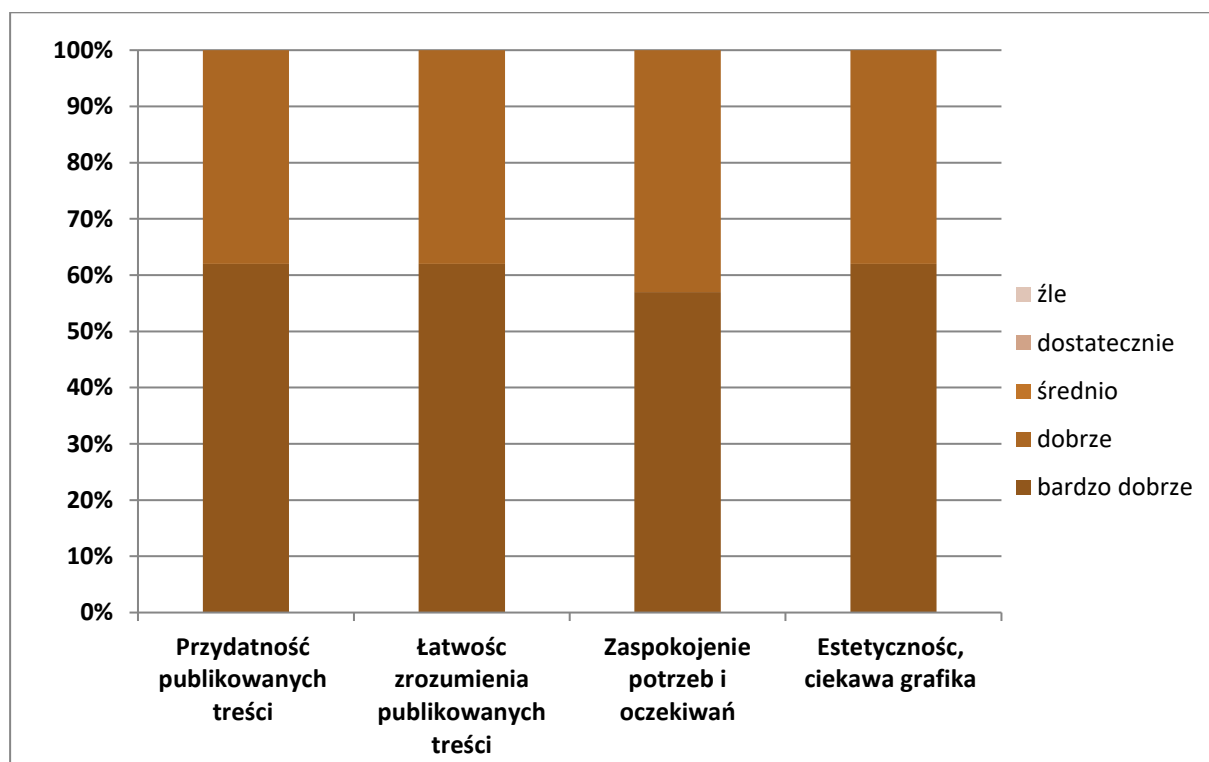
Z analizy ankiet wynika, że najczęściej na stronie internetowej szukano treści dotyczących możliwości uzyskania dofinansowania, rzadziej informacji dotyczących działalności biura LGD i informacji z obszaru objętego LSR.

Ogólnie stronę internetową oceniono dobrze zarówno pod względem poruszania się, jaki i jej czytelności i przejrzystości.

W pytaniach dotyczących wydawanych przez LGD materiałów promocyjnych wszyscy ankietowani odpowiedzieli, że kiedykolwiek otrzymali wydawany przez LGD materiał promocyjny. I tyle samo osób odpowiedziało, że otrzymany materiał zawierał interesujące dla ankietowanych treści. 100% osób ankietowanych uważa, że drukowane materiały promocyjne są dobrym sposobem rozpowszechniania informacji. Jeżeli chodzi o sposoby dystrybucji najczęściej osób (62%) odpowiedziało, że wydawany przez LGD materiał promocyjny otrzymało w siedzibie LGD, 33% na stoisku wystawienniczym LGD, 19% w Urzędzie Gminy,

najmniej osób pobrało materiał ze strony internetowej LGD – 19%. Ankietowani zaznaczali kilka odpowiedzi, daje to obraz korzystania z wielu możliwości zapoznania się z materiałami promocyjnymi LGD.

W dalszej części ankiety zapytano ankietowanych o jakość publikowanych treści i ich odczucia.

Wykres 2. Ocena jakości publikowanych treści przez LGD. Źródło: opracowanie własne (2020).

W ogólnej ocenie publikowanych przez LGD treści ankietowani ocenili je, jako bardzo dobre i dobre.

Z przeprowadzonej analizy działań informacyjno – promocyjnych stosowanych przez Biuro LGD wynika, że zadania te realizowane są w stopniu dobrym i bardzo dobrym. Stosowane działania przyczyniają się do osiągnięcia zakładanych celów.

4. Projekty współpracy Lokalnej Grupy Działania

Poddziałanie 19.3 "Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Główne cele w zakresie współpracy z LGD:

- podkreślenie znaczenia projektów współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej dla rozwoju obszarów wiejskich,
- zaznajomienie Lokalnych Grup Działania z aktualną działalnością na polu współpracy,
- upowszechnianie wiedzy na temat zastosowanych rozwiązań i metod do wykorzystania przez społeczności lokalne oraz zainspirowanie LGD do kontynuowania współpracy w nowym okresie programowania,
- wspieranie współpracy w obszarze LEADER.

4.1. Promocja i turystyka – projekt współpracy międzynarodowej

Celem projektu było podniesienie świadomości przyrodniczo-historyczno-kulturowej 10% mieszkańców obszaru partnerskich LGD poprzez komplementarne działania upowszechniające i promujące dziedzictwo kulturowe, przyrodnicze i historyczne obszaru. Projekt miał również na celu kultywowanie tradycji kuchni regionalnej oraz aktywizację mieszkańców w kierunku zachowania i wykorzystania dziedzictwa Lubelszczyzny. W ramach projektu współpracy międzynarodowej zorganizowano warsztaty kulinarne z wytwarzania produktu tradycyjnego dla 20 osób mieszkańców obszaru LGD. Zorganizowano wyjazd studyjny na teren Niemiec (do tamtej LGD), w którym wzięło udział 35 osób ze wszystkich współpracujących ze sobą w tym projekcie LGD. Wydano publikację promującą walory historyczne, przyrodnicze i kulinarne.

Partnerzy projektu współpracy:

LGD Roztocze Tomaszowskie, LGD Ziemia Biłgorajska, LGD Ziemi Chełmskiej, LGD Razem ku Przyszłości, LGD Nasze Roztocze, LGD Ziemia Zamojska, LGD „Lepsze Jutro”, LGD z terenu Niemiec.

Koszt operacji to: 37 512,50 zł

4.2. Szlak Kresowych Smaków – projekt współpracy regionalnej

Projekt współpracy realizowany był pomiędzy następującymi LGD: Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Roztocze Tomaszowskie” – lider, a Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Ziemi Chełmskiej”, Stowarzyszeniem Hrubieszowskim „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania. W wyniku realizacji operacji został osiągnięty następujący cel: podniesienie świadomości dotyczącej dziedzictwa kulinarnego 10% mieszkańców obszaru partnerskich LGD poprzez działania upowszechniające i promujące dziedzictwo kulinarne kresów.

W trakcie realizacji operacji przeprowadzono 6 warsztatów kulinarnych i sztuki carvingu dla 30 mieszkańców obszaru LGD. Uczestnicy warsztatów wzięli również udział w wyjeździe studyjnym do LGD Roztocze Tomaszowskie, podczas którego poznano produkty tradycyjne i regionalne tamtego obszaru.

W ramach realizacji projektu współpracy „Szlak Kresowych Smaków” została wydana publikacja „Hrubieszowskie Smaki”.

Koszt operacji to: 97 770,71 zł

5. Efektywność pracy Biura LGD i organów stowarzyszenia

Na potrzeby opracowania niniejszego sprawozdania poddano ocenie pracę Biura LGD oraz organów stowarzyszenia.

5.1. Biuro LGD

Na potrzeby prawidłowej realizacji założeń Lokalnej Strategii Rozwoju oraz wywiązania się z zapisów umów: wdrażanie i funkcjonowanie. W Biurze LGD zatrudnionych jest 4 pracowników:

Kierownik Biura LGD – pełny etat

Specjalista ds. projektów – pełny etat

Pracownik ds. wdrażania LSR – pełny etat

Pracownik administracyjno-księgowy – ½ etatu

Na potrzeby zapewnienia prawidłowego funkcjonowania biura oraz wywiązania się ze zobowiązań umowy Nr 00003-6937-UM0300014/16 dotyczących zatrudnienia pracowników w wymiarze określonym w rozporządzeniu. Łączny wymiar pracy w przypadku Biura LGD wynosi **3,50 etatu**.

W opinii Zarządu i Kierownika biura pracownicy efektywnie wywiązywali się z powierzonych im obowiązków. Terminowo wywiązywano się ze wszystkich zobowiązań wynikających z § 5 umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Zgodnie z harmonogramem zostały też ogłoszone nabory wniosków. Każdy z pracowników wywiązał się ze swojego zakresu obowiązków. Sprawnie i skutecznie organizował sobie pracę dążąc do efektywnej realizacji powierzonych obowiązków. Zaangażowanie pracowników w wykonywane obowiązki przyczyniło się do prawidłowej pracy biura i terminową realizację zadań. Z analizy ankiet ewaluacyjnych dotyczących działań doradczych, szkoleniowych i informacyjno-promocyjnych wynika, że pracownicy cechują się wysoką kulturą osobistą i wiedzą z obszaru działalności LGD, co przekłada się na budowanie pozytywnej opinii w społeczności lokalnej.

5.2. Zarząd LGD

W roku 2018 dokonano wyboru Zarządu LGD na nową kadencję. Zarząd LGD w roku 2018 liczył 14 członków, jego liczba została ustalona uchwałą **NR I/6/2018** Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania z dnia 27 lutego 2018 roku.

W roku 2019 Zarząd LGD pracował w składzie:

Prezes – Robert Palichleb (**UCHWAŁA NR I/7/2018**).

Wiceprezes – Przemysław Podskarbi (**UCHWAŁA NR I/8/2018**).

Sekretarz – Grzegorz Drewnik (**UCHWAŁA NR I/10/2018**).

Skarbnik – Jadwiga Rędzia (**UCHWAŁA NR I/9/2018**).

Członkowie: Magdalena Trestka, Aneta Gozdek-Pitus, Justyna Krawczyk, Waław Borkowski, Gerard Pisiewicz, Monika Podolak, Wojciech Czernysz, Agnieszka Wróblewska, Aleksandra Jeczeń, Kamila Jakubiec-Ćmiel (**UCHWAŁA NR I/11/2018**).

W roku 2020 odbyło się 11 posiedzeń Zarządu. Posiedzenia związane były z dokonaniem zmian w harmonogramie naborów wniosków, planu komunikacji, zmian w procedurach oceny i wyboru operacji do udzielenia wsparcia oraz aktualizacji LSR.

Zarząd wykonywał wszystkie swoje zadania kompetencyjnie określone zgodnie z §17 pkt. 8 Statutu Stowarzyszenia.

5.3. Rada LGD

5.3.1. Posiedzenia Rady LGD

W roku 2020 odbyło się 1 posiedzenie Rady związane z oceną, wyborem i ustaleniem kwoty wsparcia dla wniosków złożonych w odpowiedzi na nabory.

- **02.09.2020 r.** - posiedzenie dotyczyło naborów wniosków nr 1/2020 dla projektów z zakresu Rozwijania działalności gospodarczej, nr 2/2020 dla projektów z zakresu Podejmowania działalności gospodarczej, nr 3/2020 dla projektów z zakresu Infrastruktury społecznej prowadzonych przez Stowarzyszenie Hrubieszowskie „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania.

Uchwały: Łącznie na posiedzeniu Rada podjęła 42 uchwały dotyczące operacji, wyłączeń członków Rady oraz zatwierdzających listy.

5.3.2. Skład Rady LGD

Od dnia **02.08.2019** r. skład Rady LGD przedstawia się następująco:

Przewodniczący Rady: Sławomir Marciniuk

Wiceprzewodniczący Rady: Agnieszka Skubis-Rafalska

Wiceprzewodniczący Rady: Stanisław Czarnota

Członkowie Rady: Paweł Wojciechowski, Jan Kuś, Jolanta Karwańska, Marcela Czerkawska, Anuniata Środa, Aleksandra Borusiewicz, Adriana Wańczyk, Sławomir Kędziera, Maria Olszak, Irena Czerwińska, Andrzej Dębczak.

5.4. Walne zebranie członków

W roku **2020** Stowarzyszenie Hrubieszowskie „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania liczyło **74** Członków.

Zwołane zostało jedno Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania. Odbyło się w dniu 28.07.2020 roku, w którym uczestniczyło **17** członków. Podczas Walnego Zebrania członków przyjęto jednogłośnie następujące dokumenty: *Raport z monitoringu i ewaluacji Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania na lata 2016-2023 (UCHWAŁA NR I/1/2020)*, Sprawozdanie Zarządu z działalności w 2019 roku (**UCHWAŁA NR I/2/2020**), Sprawozdanie finansowego za 2019 roku (**UCHWAŁA NR I/4/2020**) oraz podjęto uchwałę w sprawie absolutorium dla Zarządu za 2019 rok (**UCHWAŁA NR I/5/2020**).

6. Wnioski i rekomendacje

Rok **2020** był piątym rokiem wdrażania LSR. Z przeprowadzonej analizy wynika, że zaplanowane w Lokalnej Strategii Rozwoju działania realizowane są w stopniu dobrym.

W zawiązku z trwającą pandemią SARS-CoV-2 funkcjonowanie biura Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania zostało dostosowane do aktualnej sytuacji i objęte nowymi procedurami przyjmowania interesantów. W kraju ograniczona została możliwość przemieszczania się, zmieniło się funkcjonowanie zakładów pracy, z których wiele zostało zupełnie zamkniętych, zakazane zostały zgromadzenia. Zaplanowane działania przez LGD odbywały się we wzmożonym rygorze sanitarnym, a część z nich on-line, pozostałe zaś (m.in. szkolenia dla organów LGD) przeniesione zostały na rok 2021).

Obecne sprawozdanie zawiera dane dotyczące analizy osiągniętych wskaźników określonych w LSR, wykorzystania budżetu oraz realizacji planu komunikacji.

Analizie poddane zostały również organy stowarzyszenia i Biuro LGD. W opinii Zarządu i Kierownika Biura, Biuro LGD funkcjonuje prawidłowo, terminowo realizuje wszelkie zobowiązania.

Sporządzenie sprawozdania daje nam możliwość szerszego spojrzenia na działalność LGD poprzez analizę zgromadzonych informacji. Niniejsze sprawozdanie stanowić będzie podstawę do przeprowadzenia warsztatu refleksyjnego oraz część badania dla kolejnych lat wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.